

Oddělení environmentální geografie
Ústavu geoniky AV ČR, v. v. i. Vás zve na

Seminář k mezinárodnímu dni geodiverzity „Komunikace s veřejností“

Kdy: úterý 6. října 2026 od 10:00

Kde: Moravské zemské muzeum, Zelný trh 6, 602 00 Brno

Seminář bude rozdělen na dvě části:

- 1) Cyklus přednášek, kde budou představeny strategie a praktické přístupy k prezentaci tématu geodiverzity veřejnosti
- 2) Komentovaná prohlídka expozice Moravského zemského muzea

Přihlašování na seminář je již možné – využijte načtení formuláře přes QR kód nebo otevřete odkaz: <https://forms.cloud.microsoft/e/tXGHeQjp78>. Kapacita účastníků semináře je omezena, proto s přihlášením neváhejte příliš dlouho.

Seminář probíhá ve spolupráci s Vzdělávacím institutem pro Moravu, účastníkům bude vydáno potvrzení o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a je zdarma.

PROGRAM

Geodiverzita (neživá příroda) je nepostradatelnou součástí krajiny a kromě hornin zahrnuje i tvary reliéfu, půdu a vodu. Jako taková plní mnoho funkcí – je zdrojem nerostných surovin, výrazně ovlivňuje biodiverzitu, představuje zázemí pro rekreaci a turismus, má četné kulturní i spirituální funkce a v neposlední řadě i značný význam pro vzdělávání a vědecké poznání. Proto je nutné ji chránit a využívat racionálním způsobem. Aby byly všechny tyto funkce a hodnoty rozpoznány a respektovány veřejností, je třeba je efektivně představit a přiblížit různým cílovým skupinám za využití různých způsobů komunikace a interperace.

Při příležitosti Mezinárodního dne geodiverzity UNESCO, který připadne na 6. října, pořádá Oddělení environmentální geografie Ústavu geoniky AV ČR ve spolupráci se Vzdělávacím institutem pro Moravu seminář, který bude zaměřen na komunikaci s veřejností a na možnosti, jak vytvořit efektivní pár geodiverzity a její ochrany.

10:00 Lucie Kubalíková

Úvodní slovo

10:10 – 10:30 Jiří Jakubínský

Výzkum říčních ekosystémů v podmínkách environmentální změny

Přednáška se zaměří na téma výzkumu údolních niv jakožto cenných a v našich podmínkách chráněných prvků krajiny, lemujících vodní toky, které dlouhodobě čelí intenzivním antropogenním tlakům. S ohledem na zájmy ochrany přírody a krajiny a snahy předcházet vzniku extrémních hydrologických situací v podmínkách klimatické změny, je žádoucí se soustředit na prioritizaci lokalit vhodných k zavádění typových opatření a podpoře plnění klíčových ekosystémových funkcí. Jelikož jde o území, ve kterém se potkávají zájmy mnoha různých aktérů, problematika prezentace výsledků výzkumu a korektní interpretace získaných dat představuje důležité a dlouhodobě aktuální téma.

10:30 – 10:50 Jan Hradecký

Jak dělat pár řekám?

Řeky nejsou jen čáry v mapě ani technický problém k vyřešení. Jsou dynamickou součástí krajiny, která dokáže tvořit a podporovat diverzitu, tlumit dopady povodní, zadržovat vodu - a zároveň vyvolávat spory, obavy i velmi rozdílná očekávání. Právě proto dnes nestačí vědět, jak má zdravá říční krajina fungovat. Musíme umět také vysvětlit, proč na ní záleží, komu pomáhá a proč se péče o řeky týká nás všech.

Přednáška otevře otázku, proč revitalizace řek často naráží na zdrženlivost, nedůvěru nebo odpor, a proč ani velmi tradiční protipovodňová či protierozní opatření nemusejí vždy získat samozřejmou podporu. Ukáže, jak hluboko jsou v nás zakořeněné představy o „správně upravené“ řece - a jak tyto představy ovlivňují rozhodování obcí, správců toků, vlastníků, hospodářů, odborníků i veřejnosti.

Na příkladech z dlouholeté zkušenosti s komunikací říční dynamiky, revitalizací a péče o vodní toky bude nabídnut pohled na to, jak dělat řekám skutečné páry: jak překládat odborné argumenty do srozumitelného jazyka, jak zapojovat různé aktéry a jak z tématu, které může působit technicky či okrajově, udělat společenskou prioritu. Přednáška je pozváním k debatě o tom, zda dokážeme o řekách mluvit tak, aby jim veřejnost nejen rozuměla, ale také fandila.

**OSTRAVSKÁ
UNIVERZITA**
PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

Coffee & cake (občerstvení zajištěno)

11:10 – 11:30 Aneta Pecinová

Jak veřejnost vnímá zpřístupněné jeskyně České republiky?

Řadě z nás mohou odpovědi na procesy a jevy charakteristické pro jeskyně připadat samozřejmé, ale řada návštěvníků vstupuje do jeskyně s úplně jinou perspektivou a očekáváním. Na základě jakých předpokladů lidé navštěvují danou jeskyni a jak vnímají její prostředí? Z pohledu průvodkyně přestavím charakteristické dotazy návštěvníků ze 14 zpřístupněných jeskyní České republiky.

11:30 – 11:50 Dominik Rubáš

Geodiverzita jako prostředek místně zakotveného učení

Cílem příspěvku je představit spolupráci Národního geoparku Ralsko a Technické univerzity v Liberci v oblasti místně zakotveného učení o neživé přírodě. Budou představeny hlavní principy této spolupráce i konkrétní výukové aktivity zaměřené na využití geodiverzity a místních geologických a geomorfologických lokalit ve vzdělávání. Příspěvek dále představí výsledky výzkumu zaměřeného na terénní výuku a její přínosy pro utváření vztahu žáků ke krajině.

Oběd (občerstvení zajištěno)

12:20 – 12:40 Veronika Králová

Kronika neživé přírody Podyjí aneb Není šutr jako šutr

Je jednoduché předat návštěvníkům Podyjí zajímavosti ze světa zvířat a rostlin. Ale jak je nadchnout pro – zdánlivě málo akční – geologické bohatství krajiny? Průvodkyně Veronika Králová vyzobává z kamenné kroniky údolí Dyje napínavé příběhy a předává je posluchačům všech generací.

12:40 – 13:00 Radovan Mezera

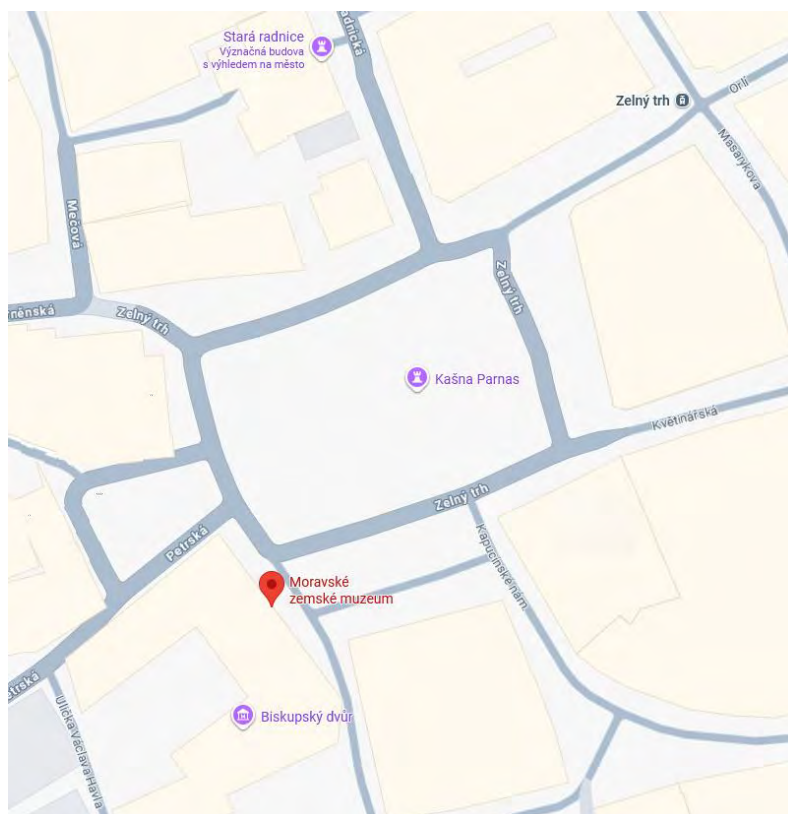
Stráž přírody

Stráž přírody slouží jako oči a uši pro správy chráněných krajinných oblastí. Svojí činností se zaměřuje ke kontrole dodržování zákonů na ochranu přírody a krajiny. V chráněné krajinné oblasti Moravský kras to znamená, jak na povrchu, tak i v podzemí. Ale nejen to, její činnost je i průvodcovská a výchovná k veřejnosti. A to vše provádí přímo v terénu, kde se setkává jak s pozitivním, tak i negativním projevem veřejnosti. A i když je to profesionál nebo dobrovolník měl by vždy vše zvládat k prospěchu přírody. V přednášce se dozvíte, co vše musí zvládnout strážce, ale i co v během své strážní služby zažil.

cca 13:15 Odchod na prohlídku expozice s výkladem (ve stejné budově)

PŘESNÉ MÍSTO KONÁNÍ:

Moravské zemské muzeum:

49.1918781N, 16.6084325E

Zelný trh 6, Brno

- Pro příjezd na seminář využijte nejlépe MHD (zastávka Zelný trh nebo Šilingrovo náměstí)
- K parkování doporučujeme blízký parkovací dům DOMINI PARK

Kontakt v případě jakýchkoliv dotazů:

Lucie Kubalíková

Lucie.Kubalikova@ugn.cas.cz

František Kuda

Frantisek.Kuda@ugn.cas.cz

MEZINÁRODNÍ
DEN
GEODIVERZITY

STRATEGIE **AV21**
Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

